

Klimaatdoelstellingen en actieplannen

Inleiding

Dit document beschrijft de klimaatdoelstellingen en actieplannen van VvAA Schadeverzekeringen voor de beleggingsportefeuille. Het geeft inzicht in de wijze waarop de CO₂-voetafdruk van relevante beleggingscategorieën wordt gemeten, welke reductiedoelstellingen daarbij worden gehanteerd, welke acties daaraan bijdragen en hoe de ontwikkeling van de uitstoot zich verhoudt tot het actieplan.

De grondslag voor dit document ligt in het Klimaatakkoord van Parijs en het commitment van een deel van de Nederlandse financiële sector aan het Nationaal Klimaatakkoord. In dat kader publiceert VvAA Schadeverzekeringen sinds 2022 doelstellingen en actieplannen voor relevante financieringen en beleggingen. Dit document wordt in beginsel jaarlijks beoordeeld en geactualiseerd na afronding van het jaarwerkproces. De absolute en relatieve uitstootgegevens worden in tabelvorm gepubliceerd in het jaarverslag van VvAA Groep.

CO₂-voetafdruk

Het Klimaatakkoord van Parijs heeft tot doel de uitstoot van broeikasgassen in 2030 op een kosteneffectieve wijze met 49% te verminderen ten opzichte van 1990. In het kader van het commitment van een deel van de Nederlandse financiële sector aan het Nationaal Klimaatakkoord zijn afspraken gemaakt over de publicatie vanaf boekjaar 2020 van de CO₂-voetafdruk van de beleggingen en over de publicatie in 2022 van de actieplannen inclusief CO₂-reductiedoelstellingen voor 2030, voor alle relevante financieringen en beleggingen. In dat kader heeft VvAA Schadeverzekeringen in 2022 de eerste versie van doelstellingen en daarbij behorende actieplannen gepubliceerd. Dit document is de meest recente update daarvan. De doelstellingen en actieplannen zijn proportioneel, passend bij de omvang, complexiteit en aard van de beleggingsportefeuille.

We richten ons voor wat betreft de reductiedoelstellingen op de CO₂-intensiteit (afhankelijk van de beleggingscategorie uitgedrukt in tCO₂eq per miljoen euro belegd vermogen of kgCO₂/m²) van elke afzonderlijke beleggingscategorie en niet op totaalniveau. Dat doen we onder meer omdat het groeien of krimpen van onze balans geen invloed mag hebben op onze ambities voor CO₂-reductie. Aan de andere kant mogen die ambities ook geen sturende invloed hebben op de verdeling van onze beleggingen over de diverse beleggingscategorieën, als dat betekent dat de verhouding rendement/risico uit balans zou raken.

De term tCO₂eq staat voor 1.000 kilogram CO₂-uitstoot of een met hetzelfde broeikaseffect tot gevolg hebbende uitstoot van andere gassen. In Nederland is bij beleggers veel steun voor het hanteren van de PCAF-methodologie. PCAF staat voor Partnership for Carbon Accounting Financials, waarin financiële instellingen uit vele landen samenwerken aan de ontwikkeling en het delen van Carbon Footprint-methodes. Tot en met 2022 rapporteerden we over onze beleggingen met name over de zogenoemde scope 1- en scope 2-uitstoot. Dat is respectievelijk de directe CO₂-uitstoot (die vrijkomt bij verbranding van fossiele brandstoffen) en de indirecte uitstoot die samenhangt met ingekochte en verbruikte elektriciteit of warmte. Alleen van de beleggingscategorieën Nederlandse huurwoningen meten we al vanaf het begin de uitstoot inclusief scope 3 (namelijk de uitstoot veroorzaakt door de bewoners). Vanaf 2023 rapporteren we ook scope 3-uitstoot voor het aandelenfonds. Vanaf 2024 doen we dat ook voor staatsobligaties/supranationals en het geldmarktfonds. De scope 3-uitstoot van de beleggingen is overigens niet de uitstoot die volgens het Greenhouse Gas Protocol aan beleggers wordt toegerekend (dat betreft alleen de scope 1- en 2-uitstoot van de beleggingen). In zijn algemeenheid geldt dat uitstootinformatie nog in ontwikkeling is, dat kan tot trendbreuken leiden die geen getrouw beeld zijn van wat er daadwerkelijk gebeurt is.

Aandelen

Aandelen zijn een beleggingscategorie met een relatief hoge CO₂-intensiteit, met de grootste mogelijkheden tot reductie. In ons eerste actieplan van 2022 stelden we ons tot doel om deze intensiteit – gemeten op basis van scope 1+2 – op korte termijn met 60% te reduceren tot 38 tCO₂eq/€ mln (de Scope 1+2 CO₂-intensiteit eind 2019 was 96). Het actieplan om dat te bereiken bestond uit de combinatie van externe factoren – bedrijven die uit zichzelf, op basis van wet- en regelgeving of na engagement hun gedrag veranderen – en herschikking, een verdere verduurzaming van de beleggingsportefeuille. Waarbij we de grootste beweging binnen een jaar verwachtten te bereiken. Vanaf de start van onze metingen (31-12-2019) tot 31-12-2022 is de scope 1+2 CO₂-intensiteit van onze beleggingen in aandelenfondsen gedaald van 96 tot 51 tCO₂eq/€ mln (-47%). Die ontwikkeling was destijds boven onze verwachting. We scherpten in 2023 onze eerdere doelstelling met nogmaals 60% aan tot een reductie tot 15 tCO₂eq/€ mln. Het actieplan om dat te bereiken bestond ongewijzigd uit de combinatie van de eerdergenoemde externe factoren en verdere verduurzaming van de beleggingsportefeuille. Dat laatste is begin 2023 gerealiseerd door al onze aandelenfondsen om te ruilen naar een best-in-class low carbon aandelenfonds. Dat leidde ertoe dat onze scope 1+2 CO₂-intensiteit daalde tot 12 tCO₂eq/€ mln per 31-12-2023. Dat was een reductie met circa driekwart ten opzichte van eind 2022. Vanaf 31-12-2023 rapporteren we ook de scope 3-uitstoot, die bedroeg 208 tCO₂eq/€ mln.

In 2024 hebben we voor de beleggingscategorie Aandelen een dalingspad voor de uitstoot van broeikasgassen ontwikkeld. We hanteren als neutraal marktconform startpunt voor ons dalingspad de scope 1+2 uitstoot van de MSCI World Index per 31 december 2023. Het jaar erna laten we die uitstoot dalen met 30% en vervolgens passen we daar jaarlijks een extra daling op toe van 7% ten opzichte van het voorgaande jaar. Het startpunt voor ons dalingspad is 55 tCO₂eq/€ mln. De begrenzingswaarde na 30% daling voor 31-12-2024 was 38 tCO₂eq/€ mln. De begrenzingswaarde voor 31-12-2030 (na een reeks van dalingen van 7% per jaar) is 25 tCO₂eq/€ mln en vervolgens: 17 voor 31-12-2035, 12 voor 31-12-2040, 8 voor 31-12-2045 en 6 voor 31-12-2050. Dit initiële dalingspad leidt in 2050 nog niet tot 'net zero', maar de werkelijke scope 1+2 CO₂-uitstoot van ons wereldwijd beleggende low carbon aandelenfonds ligt beneden dit initiële dalingspad en het is onze intentie om in 2050 met ons belang in aandelen wel net zero te bereiken. In dat kader is het van belang dat in februari 2025 'net zero per 2050' ook expliciet is opgenomen in het beleggingsbeleid van het aandelenfonds waarin we beleggen. Eind 2025 was de scope 1+2-uitstoot verder gedaald tot 8 tCO₂eq/€ mln. Daarmee loopt de uitstootreductie ver voor op ons dalingspad. Eind 2025 was de scope 3-uitstoot ook verder gedaald tot 118 tCO₂eq/€ mln.

Nederlandse huurwoningen

Voor wat betreft onze belegging in Nederlandse huurwoningen geldt dat de maatschappelijk verantwoord beleggende beheerder een mede-ondertekenaar van het klimaatakkoord is die een Paris Proof-roadmap heeft. Onze reductiedoelstelling is daarmee een afgeleide van die van de beheerder. Het is de ambitie van dit specifieke fonds om de CO₂-intensiteit verder te reduceren en wel zodanig dat er sprake is van broeikasgasneutraliteit in 2045, op basis van de energiemix die van toepassing is op de huurwoningen waarin het belegt. In de periode van 2024 tot 2030 wordt door de combinatie van nieuwbouw en investeringen in verduurzaming een reductie van de CO₂-intensiteit per m² van circa driekwart voorzien (van 17 naar 4 kg CO₂ per m²). Mijlpalen daarna zijn er voor 2035 (2 kg CO₂ per m²), 2040 (1 kg CO₂ per m²) en tot slot 2045 (0 kg CO₂ per m²). Het fonds gebruikt voor de gemeenschappelijke ruimtes uitsluitend 100% hernieuwbare energie uit Nederland en stimuleert huurders om dat ook te doen. Andere acties die bijdragen aan de uitstootreductie zijn onder meer het aankopen van net zero-huurwoningen, het verduurzamen van huurwoningen in bezit en als dat niet haalbaar is, het slopen of afstoten van verouderde huurwoningen. Vanaf de start van onze metingen (31-12-2019) tot 31-12-2025 is de CO₂-intensiteit van onze beleggingen in Nederlandse huurwoningen gedaald van 8 naar 4 tCO₂eq/€ mln (-50%). Sinds 2025 rapporteert de fondsbeheerder die uitstoot vrijwel volledig als 'scope 3' uitstoot (daarvoor deels als scope 1+2 en scope 3). De gerapporteerde daling van de totale intensiteit past bij ons verwachtingspatroon en bij het ambitieuze dalingspad van het fonds waarin we beleggen.

Nederlandse woninghypotheken

We beleggen in Nederlandse woninghypotheken, uitsluitend via hypotheekfondsen die zijn opgezet door mede-ondertekenaars van het klimaatakkoord. Onze reductiedoelstelling is daarmee een afgeleide van die van de beheerders. Een harde kwantitatieve doelstelling voor deze beleggingscategorie is lastig te bepalen, omdat de huiseigenaren daarvoor min of meer letterlijk de sleutel in handen hebben. De hypotheekverstrekkers stimuleren die huiseigenaren met informatie en mogelijkheden om verduurzaming mee te financieren. Maar, anders dan bij huurwoningen, kunnen hypotheekverstrekkers geen zonnepanelen op daken laten monteren. Voor deze belegging spreken we de verwachting uit dat de CO₂-intensiteit – die uitsluitend uit scope 1+2 emissies bestaat – geleidelijk zal afnemen, naarmate de klimaatambities voor de gebouwde omgeving stap voor stap vormgegeven worden. Vanaf de start van onze metingen (31-12-2019) tot 31-12-2025 is de CO₂-intensiteit van onze beleggingen in hypotheekfondsen gedaald van 14 naar 8 tCO₂eq/€ mln (-43%). Deze ontwikkeling past bij ons verwachtingspatroon.

Staatsobligaties

De beleggingscategorie Staatsobligaties kende tot en met 2023 de laagste CO₂-intensiteit van alle beleggingscategorieën in onze portefeuille. We gebruikten daarvoor namelijk de scope 1+2 uitstoot van de sector overheid. De huidige PCAF-regels voor het bepalen van de scope 1+2 en scope 3-uitstoot van staatsobligaties gaan uit van de uitstoot van het hele land, inclusief de uitstoot van burgers en bedrijven en dus niet alleen de uitstoot van de overheid zelf. Dat leidt tot dubbeltellingen. Het is dus zaak om met name naar de ontwikkeling bij afzonderlijke beleggingscategorieën te kijken, omdat de som van de uitstoot van alle beleggingscategorieën geen reële waardes oplevert. Voor de beleggingscategorie Staatsobligaties hebben we geen klimaat doelstellingen geformuleerd. De belangrijkste driver achter de reductie van de gerapporteerde uitstoot van staatsobligaties zijn emissiereducerende acties en veranderd gedrag van overheden, burgers en bedrijven. Omdat we daar veel belang aan hechten, stellen we vanaf 2025 als onderdeel van onze actieplannen een ondergrens aan het belang van obligaties (staatsobligaties en supranationale obligaties) met een duurzaam karakter (green, sustainable en social bonds). Die ondergrens bedraagt per 30 juni 2026 inmiddels 37,5% en laten we geleidelijk verder groeien tot 50% per 31-12-2028.

Supranationale obligaties

Voor supranationale obligaties gebruikten we tot en met 2023 het EU-gemiddelde als benadering van de CO₂-intensiteit. Dat zijn we vanaf 31-12-2022 gaan meten. De categorie supranationale obligaties kende samen met staatsobligaties de laagste CO₂-intensiteit van alle beleggingscategorieën in onze portefeuille. De huidige PCAF-regels voor het bepalen van de scope 1+2 en scope 3-uitstoot van supranationale obligaties gaan uit van de uitstoot van de landen die de supranationale entiteit vormen, maar dan inclusief de uitstoot van burgers en bedrijven en dus niet alleen de uitstoot van de betreffende overheden zelf. Dat leidt tot dubbeltellingen. Voor de beleggingscategorie supranationale obligaties hebben we geen klimaatdoelstellingen geformuleerd. De belangrijkste driver achter de reductie van de gerapporteerde uitstoot van supranationale obligaties zijn emissiereducerende acties en veranderd gedrag van de samenstellende overheden, burgers en bedrijven. Omdat we daar veel belang aan hechten, stellen we vanaf 2025 als onderdeel van onze actieplannen een ondergrens aan het belang van obligaties (staatsobligaties en supranationale obligaties) met een duurzaam karakter (green, sustainable en social bonds). Die ondergrens bedraagt per 30 juni 2026 inmiddels 37,5% en laten we geleidelijk verder groeien tot 50% per 31-12-2028.

Bedrijfsobligaties

We beleggen niet in bedrijfsobligaties. Als we in de toekomst in bedrijfsobligaties zouden gaan beleggen, doen we dat uitsluitend via een of meer beleggingsfondsen in obligaties. Bij de selectie van een geschikt fonds nemen we de beschikbaarheid van betrouwbare gegevens over de CO₂-intensiteit als criterium mee. Zodra we over betrouwbare gegevens beschikken, formuleren we ook voor Bedrijfsobligaties een reductiedoelstelling en actieplan.

Geldmarktfondsen

Vanaf 2023 maken we gebruik van een geldmarktfonds binnen de strategische asset allocatie en voor treasury-doeleinden. Het fonds belegt in euro-geldmarktinstrumenten van hoge kwaliteit, waaronder bancaire vorderingen en staatsobligaties. In 2025 is de scope 1+2 CO₂-intensiteit van onze geldmarktfondsbelegging gedaald van 0,5 naar 0,3 tCO₂eq/€ mln (-40%). Die beweging valt lastig te duiden. Mede daarom en omdat ook aan banktegoeden geen CO₂-uitstoot wordt toegerekend, hebben we voor het geldmarktfonds geen klimaatdoelstelling en actieplan.